

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Даниела Тодорова Маркова, преподавател в **Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“**, Педагогически факултет

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент”

на НХА

по област на висше образование 8. Изкуства

професионално направление 8.2 Изобразително изкуство (научна специалност: „Визуална комуникация” и „Живопис”)

Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед на Ректора на НХА № 00270/26.01.2020 г. и на основание на обявен от НХА конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” в НХА по област на висше образование по област на висше образование 8. Изкуства; професионално направление 8.2 Изобразително изкуство (научна специалност: „Визуална комуникация” и „Живопис”), съм определена за член на научното жури. В конкурса за „доцент”, обявен в Държавен вестник, бр. 101 от 27.11.2020 г. и в интернет-страница на НХА (nha.bg/bg/konkurs) за нуждите на катедра „Плакат и визуална комуникация” към Факултета за изящни изкуства, участва Стоян Дечев Дечев от същите Факултет и катедра като единствен кандидат.

Представеният комплект материали на електронен носител е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на НХА за прилагане на ЗРАСРБ, и включва административни документи, както и документи, доказващи художественотворческата дейност на кандидата.

Обща характеристика на дейността на кандидата

Справката за трудовия стаж на Стоян Дечев, както и данните от автобиографията показват богат опит в сферата на изобразителното изкуство като практикуващ художник и като преподавател. До постъпване на работа като преподавател по живопис и визуална комуника-

ция в НХА е работил като художник-реставратор, художник-проектант, учител (по рисуване, живопис и шрифт) в ОУ и СУ, дизайнер, художник на свободна практика, преподавател по рисуване и живопис в ЮЗУ, Благоевград; преподавател по полиграфия, шрифт и графичен дизайн в колеж "Делта", София. Несъмнено този опит ще бъде от голяма полза за обучаваните от С. Дечев студенти, пред които ще се разкрият разнопосочни възможности за професионална реализация. Специалността „Плакат и визуална комуникация” се е наложила в художественото образование в страната, известен е подходът на преподавателите да предадат на студентите не само изобразителни умения, но и умения, свързани с творческо мислене и креативност. Съдейки и по проявите на студентите, които се оповестяват периодично – от изложби, защити на дипломни работи и др., с преподавателската си работа С. Дечев допринася за тяхното високо ниво.

През 2018 г. кандидатът защитава дисертационен труд „Проф. Александър Поплилов – преподавателски принос за изкуството на плаката в България”. В конкурса той участва с хабилитационен труд, оформен в портфолио, който съдържа две части – „Визуална комуникация” и „Живопис”, които отговарят на професионалното направление на обявения конкурс и на научната специалност. Към хабилитационния труд са добавени свободни работи подредени в пет раздела „Калиграфия”, „Карикатура”, „Илюстрация”, „Рисунки”, „Приложна графика”; приложени са също три текста; общ списък с участия в национални и международни арт форуми за целия период на дейността му; информация за множество награди и отличия.

Частта „Визуална комуникация” включва раздели „Знаци и логотипи”, „Филателна графика”, „Плакати”. Изборът на теми е показателен за интереса и предпочитанията на С. Дечев. Представените в тази част творби показват, че той владее широк диапазон от технически и художествени изразни средства. За всеки един раздел изборът на технически способ е точен и адекватен на идеята. Знаците и логотипите следват същностната специфика на представяния обект. Графичните решения са ясни и категорични. Авторското послание е с модерна визия и стилистика и притежава силно въздействащ ефект. Това са решения основани на добрата традиция и същевременно актуални, запомнящи се.

Плакатите следват постиженията на съвременния плакат със своята лаконичност и предизвикателен плакатен език. Авторът успешно защитава принципа „с малко да се каже всичко”. Убедителни като интерпретация и послание, естетически издържани, в своята естетическа цялост и стилистическо единство, те притежават разпознаваема атрактивна знакова образност, визуална идентичност. Съдържат едновременно цялостна, четлива композиционна структура и организираност на множество информационни нива. Тази многопластовост на

информацията не затруднява разчитането на посланието. Визуалните решения са разнообразни, основани на компютърна графика, фотография, колаж, рисунка и др.

Частта „Живопис“ включва подобрени творби в техника маслена живопис, акварел, темпера, смесена техника. Не мога да не отбележа постиженията на С. Дечев в портретния жанр – всеки портрет е изпълнен с майсторство, основано на експресивност и проявен психологически усет. С. Дечев демонстрира рисунка, която е овладяна на висота – точна, следваща впечатления от натурата и същевременно изглеждаща направена спонтанно и „на един дъх“.

Приложените свободните творби в разделите „Калиграфия“, „Карикатура“, „Илюстрация“, „Рисунки“, „Приложна графика“ допълват цялостното впечатление за кандидата – широк диапазон от овладени изразни средства и проявен артистизъм, смело търсене на предизвикателството на разнообразни творчески проблеми, интерес към неповторимото и максимално изразителното.

Представената справка, документи и придружаващи материали показват, че кандидатът покрива минималните изисквания към наукометричните показатели, предвидени за академичната длъжност „доцент“. Материалите отговарят на спецификата на обявения конкурс и дават убедителна представа за професионалните му качества. В своята цялост продукцията показва, че С. Дечев притежава високи професионални умения и безспорни художествени постижения. Кандидатът не разчита на количество натрупани материали, на внушителни обеми продукция, а на качество и подреденост, на внимателен подбор на творбите, което е въпрос на зрялост. Бих отбелязала обаче, че приносите на кандидата не са изложени в отделен документ в систематизиран вид, но от допълнителния материал, поясняващ хабилитационния труд, те са заложи и биха могли да се проследят и аз ги приемам в този им вид. Цитиранията, особено тези, след получаване на ОНС „доктор“, представени според стандарта за цитиране на автор, биха могли да бъдат подкрепени с материал с по-конкретна информация за спецификата на цитирането.

Не са приложени публикациите от последните години след получаването на ОНС „доктор“, но от трите текста в портфолиото – анотациите към изложби и текста с есеистичен характер, проличава умението на кандидата да изложи по един увлекателен начин същности за творчеството проблеми, които биха представлявали интерес за студенти и професионалисти. Бих препоръчала на Стоян Дечев да помисли в тази насока и да оформи идеите си в теоретична разработка, студия или ръководство за студенти.

Разнообразието от изразни средства и художествени похвати в точно съответствие с изобразителния проблем, оригиналното пластично мислене, естетическата издържаност на

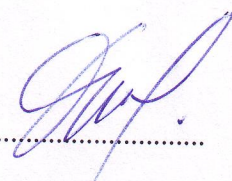
представените творби показват качествата на един модерно мислещ творец със сериозни познания и умения в теорията и практиката на изобразителното изкуство.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените за становище материали отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния на НХА за прилагане на ЗРАСРБ. Въз основа на съдържащи се в тях художественотворчески и приложни приноси и тяхната оригиналност, давам своята положителна оценка и предлагам на Научното жури да избере Стоян Дечев Дечев за заемане на академичната длъжност „доцент” в НХА по професионално направление 8.2 Изобразително изкуство (научна специалност: „Визуална комуникация” и „Живопис”).

22.04. 2021 г.

Изготвил становището:

проф. д-р Даниела Маркова.....

(ак. дл. н. ст. име фамилия)